

**denní komunitní tábory
MAS Český Západ
2023 - 2025
manuál pro lokální partnery**

1. Základní rámec (trocha teorie)

Výzva OPZ+ č. 8 Podpora komunitně vedeného místního rozvoje

aktivita 1.5 Podpora rodin a posilování rodinných vazeb

Podpora rodin a posilování rodinných vazeb s cílem:

- **podpořit soudržnost a funkčnost rodiny** jako uskupení, které zásadním způsobem ovlivňuje životní cestu každého jednotlivce, tvoří jeho osobnost a celkově předurčuje stupeň jeho psycho-sociálního zdraví a pohody po celý život,
- **podpořit a rozvíjet přirozené vazby v komunitě**
- **a umožnit sladování péče o děti** nebo stárnoucí rodiče **s prací a výkonem své profese.**

Specifické podmínky pro aktivitu komunitní venkovské tábory

- cílem je **podpořit a rozvíjet přirozené vazby v komunitě** („sami sobě“) zpravidla v době školních prázdnin
- cílovou skupinou jsou **osoby pečující o malé děti** (tj. zejména rodiče a náhradní rodiče), v případě dětí s nařízenou ústavní výchovou jsou cílovou skupinou děti (CS Osoby ohrožené umístěním nebo umístěné v institucionálních zařízeních)
- aktivita je určena pro **děti od 3 do 15 let věku včetně**
- minimální kapacita pro realizaci tábora je **10 dětí**
- s rodiči dětí musí příjemce uzavřít **písemnou smlouvu o poskytování služby** na dobu trvání jednotlivého turnusu, popřípadě více turnusů v daném školním roce
- příjemce musí vést **denní evidenci** (elektronicky nebo v listinné podobě) přítomných dětí, obsahující čas příchodu a odchodu dítěte (ověření při kontrole na místě)

Co je komunita:

- skupina osob žijících v téže lokalitě, pod toutéž správou či samosprávou,
- skupina osob sdílejících společné zájmy, věnujících se téže činnosti.

Komunitu charakterizuje zejména sdílená vzájemná interakce, vycházející například ze společných potřeb (např. život v téže lokalitě) nebo zájmů (koníček, aktivismus a podobně).

2. Naše komunita

Vymezení “komunity”

Na začátek je nutné si položit otázku **pro koho tábor dělám**. Protože se jedná o komunitní tábor, odpověď „pro děti“ nebude bohužel stačit. Aby byl tábor komunitní musím ho dělat **pro již existující skupinu** tj. komunitu, která už spolu interaguje.

Nejčastěji se bude jednat o skupinu, která spolu **sdílí místo, kde žijí a více či méně se zná**. Potkávají se po vesnici, na zástavce, jezdí spolu do školy, či chodí do stejné spádové školy a podobně.

Můžeme ale mít komunitu, kterou **spojuje nějaký zájem**, například celoročně staví modely vlaků. I to je podle definice komunita. Pojí ji podobný zájem a zároveň uvnitř ní již existují vazby a interakce. Nemusí se jednat jen o koníčky. Můžeme například udělat tábor pro děti z rodin, které zkrášlují nějakou lokalitu a na táboře se podílet na zvelebení tohoto místa. Dětem může chybět v obci hřiště, tak na něj v rámci tábora něco vydělejme nebo si ho postavíme.

Motivací pro organizaci tábora by primárně mělo být **posílení komunity** (tj. práce převážně se stávajícími členy komunity), **integrace členů komunity** (zapojení osob “na okraji” komunity) nebo také **otevření komunity** (získání nových členů).

Co není komunitní

Například se rozhodnu uspořádat kuchařský tábor - najdu si na území MAS pěkný prostor, seženu lektora, natisknu letáky a rozdám je do škol a počkám kdo se přihlásí. Pojí nás zájem o vaření a chceme se v něm zdokonalit - jsme tedy komunita se společným zájmem. Bohužel se ale **nejedná o již existující a vzájemně interagující komunitu**, kterou chceme posilovat, ale o vytvoření nové komunity malých kuchařů a takový tábor nemůže být podpořen.

Co možná je komunitní ale ne etické

Mohlo by se stát, že se najde komunita, která splňuje všechny znaky komunity, ale její činnost je **v rozporu se zákonem nebo dobrými mravy**. Například lidé sdílející nenávist vůči jiné skupině a podobně. Takový tábor samozřejmě také nebude podpořen.

Shrnutí

Tábor musí být pro skupinu, která alespoň zčásti spolu již je v kontaktu (v interakci) buď kvůli tomu, že spolu žijí v jedné lokalitě, navštěvuje stejnou školu, má stejný koníček nebo zájem apod. Zároveň je zřejmé, že MPSV ve své výzvě vnímá komunitu především jako skupinu lidí žijících v jedné lokalitě a proto bude tento koncept upřednostňován.

3. Další členové komunity

Děti “mimo” komunitu

Záměrem určitě není naše tábory uzavřít dětem ze sousední vesnice nebo někomu koho ještě neznáte a měl by zájem do vaší komunity “proniknout”. Komunita by měla být **otevřená** a může se samozřejmě **přirozeně rozrůstat**. Tábory proto zůstanou otevřené novým sousedům, příbuzným, kamarádům a spolužákům dětí ze stávající komunity a podobně. **Většina dětí (min. 50%) by ale měla patřit ke komunitě.**

Věkové rozložení

Je jasné, že komunita nemůže být jen věkově homogenní skupina, což jsme zpočátku preferovali u táborů v předchozích letech. Ať se na komunitu podíváme skrze optiku lokality, zájmu, nebo třeba profese, bude v ní zastoupeno vždy **více věkových skupin**.

Rodiče a další dospělí

Komunitu tvoří jen samotné děti, ale spíš celé rodiny. Pro naplňování cíle “*Podporovat a rozvíjet přirozené vazby v komunitách*” je jasné, že budeme chtít **zapojit co nejvíce členů komunity do přípravy a chodu tábora**. Nic nestmélí skupinu a komunitu tak, jako společná práce a zábava tj. smysluplný čas strávený spolu. Nebojte se zapojit kohokoli! Zapojte také rodiče a naplňujte tak cíl “*Podporovat soudržnost a funkčnost rodiny*”.

Příklady:

- *Místní chlapi staví před táborem stany, hospodský půjčuje sál hospody a vybavení kuchyně.*
- *Místní truhlář předvádí ukázkou práce se dřevem a staví s dětmi ptačí budky.*
- *Zapojte ostatní tak, že jim prezentujete výsledky své práce (představení, společné věšení ptačích budek) ...*
- *Udělejte v rámci tábora odpoledne s rodiči a dejte jim, tak šanci zažít něco s dětmi na co budou moci vzpomínat.*

Další organizace

Součástí obecní komunity jsou i instituce, které se na v lokalitě nachází jako třeba knihovna, obecní samospráva, firmy, hospoda a podobně.

4. Vedoucí a praktikanti

Logicky by do dané komunity nějakým způsobem měli zapadat i vedoucí, nebo alespoň někteří z nich. Byť platí, že nadále budeme rádi podporovat zapojení tzv. **praktikantů**, tedy starších dětí (nad 15 let), které se jako dobrovolníci podílejí na zajištění, organizaci a řízení tábora v rozsahu, který jim jako vedoucí svěříte. Tito praktikanti mohou, ale nemusí, být členy komunity, protože i možnost získání zkušeností s vedením tábora vnímáme jako velmi cennou.

5. Místo konání

Z výše popsaného je jasné, že ideální místo pro podporu vazeb v komunitě je **místo, kde komunita žije nebo se schází**. Ale není to přímo podmínkou, komunita si může jistě i někam vyrazit.

6. Program

Kromě toho, že program by měl být ideálně částečně **edukativní, výchovný** a s nějakým **myšlenkovým přesahem**, nejsou na něj kladeny žádné zvláštní nároky.

Doporučujeme zařadit takové aktivity, které budou aktivně **rozvíjet zdravé vztahy mezi dětmi** nebo například budu **podporovat vztah dětí k místu kde žijí**.

Současně bychom také rádi omezili aktivity, které přímo nepodporují komunitní téma tábora a současně **zvyšují cenu tábora** pro rodiče (např. různé výlety zájezdovým autobusem nesouvisející s komunitním rozměrem tábora).

Příklady:

- *zvelebení společného prostoru, např. dětského hřiště či návsi*
- *příprava programu na obecní pouť nebo slavnost*
- *návštěva provozu místního řemeslníka*
- *pěší výlet na místní dominantu*

7. Shrnutí a závěr

Zde pro vás v několika bodech shrnuji vše podstatné, jako zhuštěný návod pro naše táborové sezóny 2023 - 2025:

- 1) každý tábor musí mít definovanou svou "komunitu",
- 2) většinu účastníků tábora by měly tvořit děti z této komunity,
- 3) v rámci přípravy, organizace či programu tábora by měli být zapojeni rodiče,
- 4) některá z aktivit tábora by se měla týkat ostatních členů komunity (dospělých),
- 5) do přípravy, organizace či programu by měl být zapojen další partner/subjekt
- 6) tábora musí být zapojeny alespoň tři organizace

Jsme přesvědčeni, že většina táborů nebude mít problém se do nového rámce vejít nebo případně přehodnotit své stávající tábory a posunout je tímto směrem. Možná, že se některé tábory přerodí v něco nového. Vnímáme tento posun jako obrovskou příležitost pomoci regionu a komunitám žijícím v něm.

Pokud se v tomto nastavení nenajdete, nezužijte můžeme zkusit tábor uspořádat i bez podpory OPZ+ a samozřejmě se můžeme domluvit např. na zapůjčení vybavení nebo poskytnutí materiálu.

KONTAKT PRO PŘÍPRAVU TÁBORA

Ondřej Pavelek, koordinátor akcí pro děti

tel.: +420 775 901 908, e-mail: pavelek@mascz.cz